

Beginnend *Bijbellezen*

Het verhaal van de Bijbel op eenvoudige manier verteld

2. Adam en Eva

Lezen: Genesis 3

Leren leven zoals God dat wil

Evenals de dieren die God op de zesde dag schiep, was Adam een wezen van vlees en bloed. Net als zij leefde hij door voortdurend te ademen. Maar in tegenstelling tot de dieren, had hij een bijzonder verstand en een besef van het bestaan van God en van wat goed en kwaad is. Hij leek veel meer op de engelen, die regelmatig met hem spraken, dan op één van de dieren. En het was Gods bedoeling dat Adam en alle andere mensen die uit hem zouden voortkomen, op zekere dag net als die engelen zouden worden: wezens die niet zondigen en niet kunnen sterven. De mensen moesten op aarde zijn wat de engelen in de hemel zijn: dienaren die God uitstuurt om zijn plan uit te voeren.

Toen Adam zijn ogen opsloeg nadat God hem had gemaakt, had hij geen idee hoe hij moest leven en wist hij niets van de wereld om hem heen. Zoals alle jonge mensen moest Adam dat leren. Maar hij had geen ouders, en dus moest God hem dat leren. En Hij gaf zijn engelen uit de hemel die taak. Het was de bedoeling dat Adam toezicht ging houden op alles wat God op aarde had geschapen. Dat begon in het klein. God liet engelen voor hem een tuin maken, die de hof van Eden wordt genoemd, waar hij kon leren hoe hij zijn taak moest doen. Hij begon namen te geven aan de vogels, vissen, insecten, reptielen, dieren enz. om hem heen, en die de engelen bij hem brachten. Zo leerde hij ze kennen en herkennen. Hij merkte al gauw dat al die verschillende schepselen een paartje vormden – een mannetje en een vrouwtje – en dat zij zich voortplanten. Maar zelf had hij geen vrouw en na verloop van tijd begon hij zich eenzaam te voelen. Hij verlangde naar een ander mens, met wie hij kon praten en werken. Na enige tijd gaf God hem wat hij zo graag wilde. Eva was geen aparte schepping, maar werd op wonderbaarlijke wijze uit Adam gemaakt. Daarom zei hij, toen hij haar zag: “Deze is eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees. Mannin zal zij heten, omdat zij van de man is gekomen.” Het was Gods bedoeling dat in de toekomst een man of vrouw één partner zou kiezen, om hun hele leven bij elkaar te blijven, met elkaar samen te wonen en eigen kinderen te hebben. “Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder en zich hecht aan zijn vrouw, met wie hij één van lichaam wordt.”

De proeftijd

Er was nog iets dat Adam moest leren: net als de engelen altijd doen wat God zegt. Als je ergens gaat werken, krijg je meestal vóór je vaste aanstelling een proefperiode, waarin je laat zien dat je voor je taak geschikt bent. En als dat zo is, heb je later de kans hogerop te komen. Adam kreeg ook een proefperiode, om te laten zien dat hij wilde doen wat God zei. Zo kreeg hij de gelegenheid te bewijzen dat hij het waard was Gods geschenk van eeuwig leven te krijgen. Toen wij leerden lezen, kregen wij eerst boekjes met plaatjes, waarbij heel eenvoudige woorden en korte zinnen stonden. Daarna kregen we wat moeilijkere boekjes. Op dezelfde manier moest Adam eerst leren iets te doen dat eigenlijk heel makkelijk was. In de hof stonden allerlei bomen. Van het fruit daaraan mocht hij eten zoveel hij wilde. Hij mocht ook eten van een boom die de 'levensboom' heette. Die stelde de gehoorzaamheid voor, die leven geeft. Zo lang de mens God gehoorzaamde, mocht hij daarvan eten en stierf hij niet. Dus toen God zei dat er onder al die bomen één was, waarvan hij beslist niet mocht eten, was dat voor Adam geen moeilijk verbod. En omdat God hem dat had verteld, wist hij heel goed wat er zou gebeuren als hij toch van die boom at: "Van alle bomen in de tuin mag je eten, maar niet van de boom van de kennis van goed en kwaad; wanneer je daarvan eet, zul je onherroepelijk sterven."

God noemde deze boom 'de boom van kennis van goed en kwaad', die bedoeld was om de mensen te beproeven. Een moeilijk woord, dat wil zeggen dat God de mensen uitprobeerde, dat Hij wilde zien wat zij zouden doen. De 'verleiding' voor de mens was, om te zijn als God en de engelen in het bepalen van wat goed en kwaad is. Deze boom stelde dus het tegenovergestelde van de levensboom voor: ongehoorzaamheid, die tot lijden en dood voert.

Eva had al gauw veel belangstelling voor de boom van kennis van goed en kwaad. In de hof was ook een wezen dat 'de slang' wordt genoemd, en het viel haar op dat Eva steeds weer naar die boom kwam en er lang naar keek. Wat voor dier was deze 'slang'? Tja, dat weten wij eigenlijk niet, want God heeft haar later veranderd, zodat zij tot het kruipende, venijnig (soms dodelijk) bijtende dier werd zoals we het nu kennen. In de hof kon 'de slang' niet alleen spreken in een taal die ook Eva kende, maar zij kon ook denken en (in een bepaalde mate) redeneren. Maar helaas maakte zij een grote denkfout, zoals blijkt uit wat zij tegen Eva zei. De slang zag in dat die boom niet voor niets de boom van kennis werd genoemd. Zij meende dat Eva zich vergiste, als zij dacht dat iemand die daarvan at meteen, of na enkele uren, dood zou neervallen. Want in dat geval had God de boom beter de 'doodsboom' kunnen noemen. Bovendien zou Gods plan met de schepping van mensen meteen over en uit zijn, want Adam en Eva waren toen nog de enige mensen. De slang had kennelijk niet door, dat toen God zei: "Op de dag dat je daarvan eet, zul je zeker sterven", Hij niet bedoelde dat dit op hetzelfde moment, maar wel onherroepelijk eens gíng gebeuren. Of zij verzweeg dit en vertelde Eva dus een halve

waarheid toen zij tegen haar zei: “Jullie zullen helemaal niet sterven ... Integendeel, God weet dat jullie de ogen zullen opengaan zodra je daarvan eet, dat jullie dan als goden zullen zijn en kennis zullen hebben van goed en kwaad”.

Zonde

Eva vond het vooruitzicht evenveel te weten als de engelen, heel aantrekkelijk. Natuurlijk wist zij dat dit niet mocht, en zij had dat moeten zeggen en de slang uit de hof wegsturen. Maar in plaats van te zeggen: “God heeft het eten van de vrucht verboden. Punt uit! Klaar!”, dacht zij daar – al kijkend naar die mooie boom en de lekker uitziende vruchten daarin – over na, tot haar verlangen zo groot werd dat zij eraan toegaf: ‘Wat is er voor verkeerd aan die vrucht? Hij ziet er niet eng uit...’. En: ‘Het is toch goed om als de engelen te zijn. En heeft God niet gezegd dat wij net zoals zij zullen worden. Dus waarom wachten; dat kan toch ook meteen?’ Zo probeerde ze zichzelf wijs te maken dat er geen kwaad school in wat zij wilde doen, en uiteindelijk kon zij de verleiding niet langer weerstaan. Zij plukte een vrucht en zette haar tanden er in. Toen er inderdaad niets gebeurde, ging zij naar Adam om hem er ook van te laten proeven. Hij zal de vrucht hebben herkend en had moeten zeggen: “Wat heb je gedaan? Je wist dat dat niet mocht en ik denk er niet aan ervan te eten!” Maar toen hij die lieve Eva levend voor zich zag staan, nam hij er ook een hap uit.....

De dood

Dus in plaats van de verzoeking te overwinnen, hebben Adam en Eva er beiden aan toe gegeven. We noemen dat: ze hebben gefaald in het doen van Gods wil; ze begingen een zonde. En daarom hebben ze de dood, die God in het vooruitzicht had gesteld als zij Hem niet zouden gehoorzamen, verdiend. Al gingen zij niet meteen dood, zij wisten voortaan dat iedere zonsopgang hen een dag dichterbij hun dood bracht en dat één daarvan hun laatste zou zijn. Het mooie, sterke en gezonde lichaam dat God had gemaakt, zou dan koud en levenloos begraven worden in de aarde waaruit God Adam had gemaakt.

Het ergste van alles was, dat zij geen betere kinderen op de wereld konden brengen dan zij zelf waren. Ieder mens die geboren werd, zou op een dag ongehoorzaam worden aan God. Daarom geldt het doodvonnis voor Adam en Eva voor alle mensen: “Zweten zul je voor je brood, totdat je terugkeert tot de aarde, waaruit je bent genomen: stof ben je, tot stof keer je terug.” De apostel Paulus zei dit over deze droevige situatie: “Door één mens is de zonde in de wereld gekomen en met de zonde de dood, en zo is de dood over alle mensen gekomen, aangezien allen gezondigd hebben.” De dag komt wanneer oma en opa, onze tantes en ooms, en andere mensen die we kennen, ziek worden en sterven. Als wij ouder worden moeten we, helaas, afscheid nemen van onze moeder en vader. Vroeg of laat komt iedereen aan de beurt; ook wijzelf.

Deze weg naar de dood werd Adam en Eva pijnlijk duidelijk, toen zij uit de hof van Eden werden gestuurd; die mooie tuin, waar zij veilig konden leven en on-

derwezen werden door de engelen en konden eten van de vruchten van de levensboom. De toegang tot de hof werd versperd door een engel met een blinkend zwaard.

Voor mensen die God niet kennen is de dood definitief; ze komen nooit meer tot leven. Maar de Bijbel noemt de dood voor wie in God gelooft en Hem dient, een slaap. Zij rusten in het graf en net als slapende mensen weten ze niets. Maar God kan zijn kinderen wakker maken, evenals Hij de gestorven Here Jezus op de derde dag weer levend maakte. Wanneer de Here terugkomt naar de aarde, zal Hij zijn engelen naar alle landen sturen om Gods kinderen uit hun doodsslaap te wekken. Zoals de apostel Paulus zei: “God heeft de Heer opgewekt, en door zijn macht zal hij ook ons opwekken door zijn kracht.” Kort voor Daniël stierf zei God tegen zijn trouwe dienaar: “Velen van hen die slapen in het stof van de aarde, zullen ontwaken, sommigen om eeuwig te leven ... u zult rusten en opstaan tot uw bestemming aan het eind van de dagen.”

Redding

Gods genadige voornemen zijn geschenk van eeuwig leven te geven aan mensen die bereid zijn te doen wat Hij vraagt, geldt nog altijd: “Aan wie het goede doet en daarin volhardt, aan wie glorie, eer en onsterfelijkheid zoekt, schenkt hij het eeuwige leven.” Daarom lezen wij de Bijbel, want daarin staat wat God wil dat wij doen en wat Hij van plan is zijn gehoorzame kinderen te schenken. Maar omdat de mensen begonnen zijn te zondigen, hebben zij vergeving nodig. En om mensen te kunnen vergeven, moet er een volmaakte Mens komen, die een aardse moeder zal hebben maar toch ook Gods eigen Zoon zal zijn. “Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.”

God beloofde Eva deze Verlosser (van de zonde en de dood), om haar en Adam te bemoedigen in geloof naar de toekomst te kijken. Omdat zij Eva in verleiding had gebracht, werd de slang veranderd in het dier dat wij nu kennen en wordt zij voortaan in de Bijbel een symbool van verleiding tot zonde en van de zonde zelf. Om wat de slang deed zou de Verlosser zelf moeten sterven – alsof een giftige slang in zijn hiel beet. Maar dat sterven zou alleen zin hebben als de Verlosser zijn hele leven lang niet zou zondigen. En als iemand gestorven is, kan hij niet meer zondigen. Omdat hij niets weet of kan doen in het graf, kan hij niet meer verleid worden door de zonde. En zo heeft de Verlosser de zonde overwonnen. God zei tegen de slang: “Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.” De Verlosser zou dus een dodelijke klap geven op de kop van de slang, zodat hij Hem niet zou kunnen bijten! Deze Verlosser is de Here Jezus, die God altijd gehoorzaam heeft gediend en is gestorven aan het kruis. Ondanks een treurig begin, eindigt de Bijbel daarom met een stralend slot: “Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij.”

A.H.